

Winston Churchills tale i Underhuset

Taler

Winston Churchill
Marineminister med sæde i
krigskabinettet

Dato

3. september 1939

Omstændigheder

Den 3. september erklærede Storbritanien og Frankrig Tyskland krig.

I denne alvorfulde time er det en trøst at mindes og dvæle ved vore gentagne fredsbestræbelser. De har alle været uden held, men de har alle været ærlige og oprigtige. Dette er af den største moralske værdi – og ikke blot af moralsk værdi, men også af praktisk værdi – i denne tid, fordi den udholdende og trofaste støtte fra millioner af mænd og kvinder, hvis samarbejde er uomgængeligt nødvendigt, og hvis kammeratskab og broderskab er uundværligt, er den eneste grundvold, hvorpå den moderne krigs prøvelser og trængsler kan udholdes og overvindes. Kun denne moralske overbevisning giver den utrættelige spændkraft, som fornyer et folks styrke og energi i de lange, usikre og mørke dage. Rundt omkring os kan krigens uvejre rase og landene piskes af dens forrygende storme, men i vore hjerter er der fred denne søndag morgen. Vel er vore hænder i bevægelse, men vor samvittighed er rolig.

Vi må ikke undervurdere betydningen af den opgave, der venter os, eller den dristighed, prøvelsen vil kræve af os, og som ikke skal mangle hos os. Vi må være forberedte på mange skuffelser og mange ubehagelige overraskelser, men vi kan være sikre på, at det hverv, som vi af egen fri vilje har påtaget os, ikke vil overstige det britiske imperiums og den franske republiks kræfter.

Premierministeren sagde, at det var en sørgelig dag, og det er sandt, men mon der ikke i denne stund også lyder andre toner, nemlig en følelse af taknemmelighed over, at hvis vor ø skulle komme ud for disse store prøvelser, da

er der her en slægt af briter, som nu er rede til at vise sig fordums dage værdige og gøre de store mænd ære, som er vort lands fædre, og som lagde grunden til vore love og skabte vort lands storhed.

Der er her ikke blot tale om at kæmpe for Danzig eller at kæmpe for Polen. Vi kæmper for at frelse verden fra nazi-tyranniets pest og for at forsvare alt, hvad der er mennesket helligt. Det er ikke en krig om herredømme eller imperialistisk udvidelse eller materiel vinding; ikke en krig, der går ud på at udelukke noget land fra dets plads i solen eller fra dets fremskridtsmuligheder. Inderst inde er det en krig, som går ud på at befæste det enkelte menneskes rettigheder på urokkelig klippegrund og på at genoprette menneskeværdigheden.

Det kunne måske synes som et paradoks, at en krig, der føres i frihedens og rettens navn, nødvendigvis kræver, at man foreløbig giver afkald på så mange af de højt værdsatte friheder og rettigheder. I de sidste par dage har Underhuset vedtaget i snesevis af lovforslag, som overdrager den udøvende magt vore højt værdsatte, nedarvede rettigheder. Vi er forvissede om, at disse rettigheder er i hænder, som ikke vil krænke dem, som ikke vil bruge dem til klasse- eller partiformål, men som vil hæge og værne om dem, og vi ser frem til den dag, trygt og tillidsfuldt ser vi frem til den dag, da vore rettigheder bliver givet os tilbage, og da vi vil kunne dele dem med de folkeslag, for hvem sådanne velsignelser er ukendte.

Kilde

Churchill, W.S. (1965). Taler. København: Gyldendal. 21-22.

Kildetype

Dokumentation i bogværk

Tags

Anden Verdenskrig, Politisk tale

Relateret

3. september 1939

9. april 1942

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/tale-i-underhuset>